

YOUTH
FOR CHRIST

Een sprankelende tienerclub

24 praktijktips

INHOUD

Inleiding	3
Een goede basis	5
Tieners bereiken - (meer) tieners op de club?	8
Programma - een sterk programma neerzetten	12
Jeugdleidersteam - bouwen aan goed leiderschap	16
Praktische tools - omgaan met de dynamiek van de tienerclub	20
Youth for Christ in de kerk	23

INLEIDING

Tieners gaan aan het einde van de basisschool een nieuwe levensfase in. Ze ontwikkelen zich in razend tempo en mogen alles ontdekken wat bij het volwassen leven hoort – vriendschap, seksualiteit en keuzes maken. Want als ze 18 zijn, kunnen ze gaan werken, studeren of misschien vinden ze wel de liefde van hun leven!

Wat is het mooi om als jeugdleider betrokken te zijn bij dit proces! Tegelijkertijd kan dit soms lastig zijn, want je loopt tegen allerlei zaken aan. Hoe krijg je meer tieners op je club? Hoe geef je een avond vorm? Daarbij is het elke keer een zoektocht hoe je tieners kan helpen groeien en om het geloof voor zichzelf te ontdekken.

24 PRAKTIJKTIPS

Youth for Christ heeft met honderden Solid-clubs door heel Nederland veel ervaring in tienerwerk in de kerk. Daarom delen we 24 praktijktips voor een sprankelende tienerclub. Het is aan de tieners om het leven en het geloof te ontdekken, maar het is aan de jeugdleider om hierin met hen op te trekken.

VERGEET NIET TE BIDDEN

De drijvende kracht achter het werk van Youth for Christ is gebed. Het is namelijk God zelf die de tieners die we tegenkomen heeft gemaakt. Hij kent hen beter dan wij als jeugdleiders ooit zullen doen. Hij weet wat er speelt in hun leven, waar ze mee worstelen en wat ze nodig hebben. De beste manier om ontspannen met tieners op te trekken, is alle zorgen die we tegenkomen aan Hem toe te vertrouwen. (**Filippenzen 4:4-7**)

EEN GOEDE BASIS

Het is een hele uitdaging om aan te sluiten bij de leefwereld van tieners. De beste programma's en de mooiste preken komen nooit 'binnen' als de aansluiting mist. Daarom heeft Youth for Christ de BRIM-werkwijze ontwikkelt: Behoeftegericht, Relationeel, Integraal en Missionair. Een beproefde werkwijze voor het werken met zowel christelijke als niet-christelijke tieners.

1

BEHOEFTEGERICHT

Soms heb je een prachtig programma voorbereid, maar merk je dat er onder de tieners iets heel anders speelt. Misschien zitten ze vol opgekropte energie na een dag met veel te veel gamen. Ze hebben net een conflict gehad met een vriend(in) of zien op tegen een toets op school. Tienerwerk begint altijd met starten bij de behoefte van tieners.

Neem daarom de tijd voor een goede inloop, zodat je kan aanvoelen waar de tieners behoefte aan hebben. Soms 'ontstaat' er een potje voetbal met een aantal tieners, zodat een andere clubleider zijn handen vrij heeft om te luisteren naar de ontwikkelingen op school.

2

RELATIONEEL

Tieners komen naar de club om hun vrienden te ontmoeten. Je bouwt relaties op en deelt je leven. Het programma is een middel om dit vorm te geven, maar geen doel op zich. Diepgang komt niet door diepere praatjes, maar door het samen optrekken. Als relaties zich verdiepen en de sfeer steeds meer open wordt, dan durven tieners meer van zichzelf te delen. Zo krijg je echte diepgang.

Hoe dat eruit ziet? Maak tijd om voor en na het programma te kletsen. Zorg dat je dan niets meer hoeft klaar te zetten of op te ruimen, zodat je alle aandacht voor de tieners hebt. Ga samen ontspannen activiteiten doen, chips eten, whatsappen en discussiëren over de muziek die opstaat. Ga samen tafeltennissen, spelletjes spelen en verhalen delen.

3

INTEGRAAL

Tieners ontwikkelen zich op sociaal, emotioneel, fysiek en geestelijk gebied. Heb aandacht voor al deze aspecten in hun leven. Het draait op de club dus niet alleen maar om praten over het geloof. Neem ook de tijd om te voetballen, te spelen en het leven te bespreken. Van daaruit zijn vaak natuurlijke bruggetjes te maken naar het geloof.

Leef daarnaast ook mee met spannende gebeurtenissen zoals een tentamen. Of stuur een kaartje bij het overlijden van een dierbare.

4

MISSIONAIR

Een groot percentage van de tieners in Nederland is niet bekend met het evangelie en komt nooit een kerkgebouw binnen. Dit betekent dat de tieners op jouw club vele niet-christelijke vrienden hebben. Hoe mooi zou het zijn, wanneer deze vrienden zich ook thuis voelen op de club!

Organiseer daarom regelmatig laagdrempelige activiteiten, zodat de tieners gemakkelijk hun niet-christelijke vrienden mee kunnen nemen. Vier bijvoorbeeld Sinterklaas met elkaar, bak pizza's, organiseer een voetbalavond in de wijk of proost op de geboorte van Jezus met kerst. Hierdoor is de drempel lager om naar een 'gewone' clubavond te komen. Er zijn vele clubs waar de meerderheid van de tieners nooit een kerkdienst bezoekt, maar toch om de week over Jezus horen.

TIENERS BEREIKEN (meer) tieners op de club?

Niks zo frustrerend als urenlange voorbereiding en nauwelijks tieners die op komen dagen. Zonder tieners is er geen club. Hoe kom je in de agenda van tieners en zorg je dat ze (blijven) komen?

5 TIENERS KOMEN VOOR HUN VRIENDEN

Het klinkt pijnlijk, maar toch is het waar. De meeste tieners komen niet voor jou of het programma, maar om vrienden te ontmoeten. Dit is een prachtige eigenschap. Zodra er één tiener over de dam is, volgen er meer. Kortom, vraag een paar tieners persoonlijk. Vraag hen om hun vrienden ook uit te nodigen. Dit is vaak veel effectiever dan zelf eindeloos uitnodigingsmailtjes sturen.

Maak persoonlijk contact en leg daarmee de basis voor een relatie met de tiener. Contact maken gebeurt op het schoolplein, voetbalveld en in de supermarkt. Nodig hen vervolgens persoonlijk uit! Alle andere tips, tricks en media zijn ter ondersteuning daarvan.

6 FRIKADEL-TEGOEDBON

De club begint bij de uitnodiging. Nodig iedere clubavond de tieners uit. In de uitnodiging kun je het thema van de avond al verwerken. Stuur bijvoorbeeld een filmpje van YouTube waarin het thema van de avond al terugkomt. Op die manier heb je op de clubavond al een bruggetje om het over het thema te hebben.

Aan het begin van het nieuwe clubseizoen is het extra belangrijk om de club weer op de kaart te zetten. Stuur bijvoorbeeld een frikadel-tegoedbon als uitnodiging. Stuur deze per post, dan wordt het ook door ouders gezien.

7

START HET SEIZOEN GOED

Een goed begin is het halve werk. Zodra tieners het clubseizoen gestart zijn met een spetterende avond, vol gezelligheid, vrienden en een goed verhaal, dan heb je grote kans dat ze volgende keer weer komen. Maak voor die gelegenheid daarom een knallend startprogramma. Hoe ziet er uit? Download gratis het compleet uitgewerkte startprogramma van **Solid Friends**.

8

GA TOCH ZWEMMEN

Regelmatig heb je momenten waarop je wilt dat de club weer wat groeit. Soms merk je dat tieners afhaken. Of je wilt nieuwe tieners bereiken. Zorg op zulke momenten voor laagdrempelige activiteiten waar tieners gemakkelijk vrienden kunnen meenemen. Ga met de club kerstgourmetten. Of ga op een warme middag zwemmen bij een recreatieplas. Of, voor een andere insteek, ga met elkaar naar The Passion met Pasen. Zodra je een keer een 'andere' activiteit doet, spreek je andere tieners aan. Vonden ze het gezellig? Dan zie je ze volgende keer weer.

Club hoeft trouwens niet altijd tussen de vier muren van de clubruimte. Ga met een bal naar een veldje en voor je het weet doen er ook tieners mee die nog nooit in je clubruimte zijn geweest.

9

COMMUNICEER VEEL

Het is lastig voor tieners om te plannen en werken met een agenda. Daarom worden clubactiviteiten gemakkelijk vergeten. Zeker aan het begin van het seizoen of als je rond de feestdagen een avond hebt gemist. Met een mailtje enkele dagen van te voren, bereik je hen niet. Gelukkig zijn tieners in deze tijd meer bereikbaar dan ooit. Ze hebben WhatsApp, Instagram en Snapchat. Gebruik deze middelen en vergeet hen niet te helpen herinneren als je ze door de weeks in de supermarkt tegenkomt.

Neem ouders mee in de communicatie. Tieners zijn vaak afhankelijk van hun ouders om te brengen of halen.

PROGRAMMA

een sterk programma neerzetten

Nu heb je een clubruimte vol tieners. Wat ga je met ze doen? Er is zoveel dat je hen wil meegeven en er is zoveel leuks om te doen. Tegelijk mag je de aandacht vasthouden, zorgen dat ze de tent niet afbreken en hen op een leuke manier aan het denken zetten. Kortom: hoe zorg je voor een sprankelend programma?

10

WAT LEEFT ER BIJ DE TIENERS

Tieners leven in een eigen cultuur met eigen waarden, muziek en helden. De kerk sluit hier niet altijd bij aan: ze geven antwoorden op vragen waar tieners helemaal niet mee bezig zijn. Weet jij wat er leeft onder de tieners die jouw club bevolken? Dat zijn ook de onderwerpen waar het op de club over mag gaan. Verdiep je daarom in hun leven en stel vele vragen.

De jongerencultuur bevat ook vele geloofs- of spirituele elementen. Wanneer je films of muziek gebruikt uit hun cultuur, dan komt de boodschap veel sterker binnen. Zeker bij tieners die gewoonlijk niet in een kerk komen. Vind je dit lastig? Kijk eens een aflevering van een populaire vlogger of YouTuber of lees een online jongerenmagazine.

11

ZORG VOOR EEN JUISTE BALANS

Niet iedere tiener is hetzelfde: ze hebben verschillende leerstijlen. Niet iedereen kan lang luisteren of film kijken. Houd rekening met zowel de denkers, dromers als de doeners. De ene wil een goed verhaal horen, de ander is liever in gesprek met zijn buurman. Weer een ander gaat helemaal 'aan' van een experiment. Zorg daarom voor afwisseling in het programma, zodat je iedere leerstijl aanspreekt. Jeugdleiders geven het programma vaak vorm in hun eigen favoriete leerstijl. Dat is dus niet altijd de leerstijl van de doelgroep. Je faalt dus niet als sommige tieners jouw onderdeel niet het hoogtepunt van de avond vonden.

12 HOUD REKENING MET DE CONCENTRATIEBOOG

Soms heb je een lang verhaal voorbereid, maar merk je dat tieners na enkele minuten afhaken. Dit is natuurlijk: tieners hebben vaak een korte concentratieboog. Bouw je programma daarom op uit een aantal korte onderdelen. Ontstaat er een goed gesprek en loopt het uit? Prima! Merk je dat de concentratie op is? Volgende onderdeel!

13 LAAT GODS VERHAAL DOORSPREKEN IN JOUW VERHAAL

Tieners willen niet Bijbelse regeltjes aanhoren, maar de relevantie van God in jouw leven zien. Wanneer je het verhaal van God wil delen, dan begint dit bij je eigen worstelingen en avonturen met Hem. Wanneer het gespreksonderwerp bijvoorbeeld seks is, kan je delen wat erover in de Bijbel staat. Maar ze letten pas echt goed op als je deelt hoe je hier zelf mee omgaat.

14

GEBRUIK EEN UITGEWERKT PROGRAMMA

Er zijn zoveel elementen om rekening mee te houden voor een goed programma. Het kost veel tijd en creativiteit om alles zelf te bedenken. Er is namelijk groot verschil tussen verschillende leeftijden in denken, doen en ervaren. Gelukkig zijn er compleet uitgewerkte clubprogramma's die je er gewoon bij kan pakken. Vanuit Youth for Christ hebben we **Rock Solid** (leeftijd 11 – 13 jaar) en **Solid Friends** (leeftijd 14 – 15 jaar) ontwikkelt, speciaal voor zowel christelijke- als niet christelijke tieners.

JEUGDLEIDERSTEAM

bouwen aan goed leiderschap

De club komt tot leven door de clubleiders. Zij zijn degenen die relaties bouwen met de tieners, verhalen delen, werken aan een veilige sfeer en het programma voorbereiden en uitvoeren. Hoe groei je in jouw leiderschap en waar vind je nieuwe leiders?

15

INVESTEER IN JE EIGEN RELATIE MET GOD

Wat je zelf niet hebt, kun je ook niet uitdelen. Als je zelf niet bidt of in de Bijbel leest, hoe wil je dan tieners inspireren dat wel te doen? Zoek daarom mensen in jouw omgeving die jou inspireren om met God te wandelen. Ga naar de kerk, conferenties of sing-in avonden. Luister podcasts of volg diensten via YouTube.

Het tegenovergestelde is ook waar. Wanneer jij regelmatig met God wandelt en nieuwe dingen aan Hem ontdekt, dan heb je ook altijd een nieuwe ontdekking om te delen met de tieners op de club. Het houden van een praatje is dan altijd authentiek, want het is het delen van jouw leven met God.

16 NODIG TIENERS UIT IN JOUW LEVEN

Tieners luisteren niet zozeer naar wat je zegt, maar kijken naar wat je uitleeft. Praten over de liefde van God en zelf klagen over de koster. Tieners vragen om stil te zijn, maar zelf door het praatje van een andere clubleider heen praten. Welk voorbeeld denk je dat nagevolgd wordt?

Dit principe lijkt heel Bijbels. De eerste discipelen waren volgelingen, niet wekelijkse luisteraars. De volgelingen van Jezus trokken met Hem op, aten samen en deelden hun leven. Op dezelfde manier kunnen wij ook tieners uitnodigen in ons leven. Nodig hen thuis uit, eet samen of vraag hen om op te passen. Zo zien ze wie je bent als ouder of horen ze je bidden bij het eten.

17 INVESTEER IN JONGE LEIDERS

Waar haal je toch goede jeugdleiders vandaan? Nou, gewoon uit de club. Er zitten altijd een aantal tieners in je club met leiderspotentie. Betrek hen bij het leiden van de club. Laat hen een spel voorbereiden, vraag hulp bij het frituren van de bitterballen of laat hen hun verhaal delen. Tieners uit de club snappen de cultuur en sluiten aan bij de groep. Zo heb je altijd juniorleiders die taken op kunnen pakken.

18

INVESTEER IN JE LEIDERSTEAM

Iedere leider is verschillend. De ene is goed in persoonlijke gesprekken, de ander een briljant spelleider. Weer en ander hoor je bijna niet, maar regelt organisatorisch alles. Zo vul je elkaar aan en vorm je een hecht team.

Een hecht team komt echter niet zomaar uit de lucht vallen. Soms voelt het oneerlijk als sommigen steeds blijven kletsen met de tieners en nooit helpen met opruimen. Of als altijd dezelfde leider 'het serieuze gedeelte' moet doen, terwijl iemand anders altijd spelleider wil spelen. Neem daarom tijd om elkaar te leren kennen, doe teamuitjes en maak verschillen bespreekbaar.

19

LAAT JE TRAINEN

Leiderschap is soms best lastig. Gelukkig worden over vele thema's goede trainingen gegeven. Denk aan een training over jongerencultuur, vrijwilligers vinden en binden, groepsdynamiek of het evangelie vertalen naar tieners. Volg regelmatig jeugdwerktrainingen of start het clubseizoen met het **Trainingsevent**.

PRAKTISCHE TOOLS

omgaan met de dynamiek van de tienerclub

Een tienerclub is een dynamisch geheel. Dat is nog mooi uitgedrukt: soms is het een chaos. Daarom volgen er nog een aantal praktische tips voor een sprankelende club.

20 GA OP KAMP

Voor vele tieners is het kamp het hoogtepunt van het jaar, en voor jou ook! Want in één kampweekend leer je je tieners veel sneller en beter kennen dan een clubavond elke twee weken. Grote spellen, tot (veel te) laat opblijven en kampeten: er is zoveel tijd om te groeien in relaties. De beste gesprekken heb je laat bij het kampvuur. Samen in de auto leer je elkaar werkelijk kennen. Samen ervaringen maken waar vele jaren later over wordt gepraat. De tip is simpel. Ga op kamp!

21 ZORG VOOR EEN GOEDE GROEPSDYNAMIEK

Omgaan met een groep tieners is soms best lastig. Hoe krijg je ze stil? Of hoe krijg je ze in beweging? Soms zijn er pesterijen, weigeren ze te luisteren of lijk je wel een politieagent. Iedere gezonde groep gaat door een stormfase heen. Zeker bij jongerenclubs kan dit soms wel een heel jaar duren. Heb dus niet het gevoel dat je faalt: het hoort erbij. Meer weten? Boek een **groepsdynamiek** training.

22

BID VOOR JE TIENERS

God is veel groter en sterker dan wij ooit zullen zijn. Vergeet dus niet te bidden. Doe dit samen met de andere jeugdleiders en betrek de gemeente. Draag het als gebedspunt aan voor kringleiders, jeugdouderlingen en de kerkenraad en vraag de voorganger om tijdens de kerkdienst te bidden voor het jeugdwerk. Vraag ook in je nieuwsbrief aan ouders om ook mee te bidden.

Het kan ook veel kleiner. Merk je dat een tiener ergens mee worstelt? Samen hiervoor bidden kan een groot verschil maken.

23

GEBRUIK DE BIJBEL

De Bijbel heeft een enorme impact. Het zijn namelijk de woorden van God. Daarom zit in elk clubprogramma van Youth for Christ een onderdeel waarbij de Bijbel tevoorschijn komt. Lees samen met de tieners de Bijbel. Laat ze ontdekken dat de Bijbel nog steeds relevant is voor vandaag de dag.

24

NEEM TIJD VOOR COLA EN CHIPS

Pas na het programma gaan de gesprekken over waar tieners werkelijk mee bezig zijn. Plan je programma daarom niet te vol. Neem uitgebreid de tijd om achteraf bij te praten. Zo snap je steeds beter waar de tieners mee bezig zijn. Zorg ervoor dat je zelf mee eet en kletst en niet alvast gaat opruimen.

YOUTH FOR CHRIST IN DE KERK

De tips uit dit (digitale) boekje komen voort uit het clubwerk van Youth for Christ. Gedreven door Gods liefde zoekt Youth for Christ tieners en jongeren op, helpt hen groeien en biedt hen hoop. In de kerk doen we dit door clubmateriaal voor honderden tienerclubs te ontwikkelen en jeugdleiders te trainen. Deze jeugdleiders bouwen relaties op met tieners en laten hen op laagdrempelige wijze kennismaken met de liefde van Jezus.

SOLID PROGRAMMA'S

Rock Solid en Solid Friends zijn de missionaire clubprogramma's voor tiener- en jongerenwerk (11-15 jaar). De Solid-programma's richten zich op het ontdekken en verdiepen van het christelijk geloof.

Welk clubprogramma past bij jouw club? De beste manier om dat te ontdekken, is om het gewoon uit te proberen! Vraag gratis een **proefprogramma** aan.

TRAININGEN

Tienerclubs staan of vallen met jeugdleiders. Het is belangrijk dat je beschikbaar bent voor de tieners en hen een kijkje laat nemen in je eigen leven. Jij laat door wie je bent en wat je doet, zien wat geloven is en betekent voor het dagelijkse leven. Als Youth for Christ vinden we jou dus belangrijk en willen we graag in je investeren. Kom samen met je leadersteam en jeugdouderlingen naar één van onze trainingen. Bekijk ons [trainingsaanbod](#).

SPREKERS

Zoek jij een spreker voor de (zondag)dienst of voor een speciale activiteit? Wij komen graag spreken over wat God nu aan het doen is onder jongeren in Nederland. Wij weten hoe we het evangelie op een eigentijdse manier kunnen vertalen naar jong en oud. Hierdoor spreken wij ten dienste van de doelgroep die we tegenover ons hebben. Bekijk onze **sprekers**.

COLOFON

Dit is een uitgave van Youth for Christ Nederland.

Redactie: Corine Zonnenberg, Christine Corstanje, Jan Verduijn,
Marijn Op 't Land (No. 37)

Met dank aan: Anita Pals - Eijkelenboom

Beeld: Carpe Diem fotografie
Foto's gemaakt bij Rock Solid & Solid Friends Culemborg.

Vormgeving: Joren van Gelder (Twondi)

YOUTH
FOR CHRIST

YOUTH FOR CHRIST NEDERLAND

Postbus 73
3970 AB Driebergen
www.yfc.nl
info@yfc.nl
0343 515 744